

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

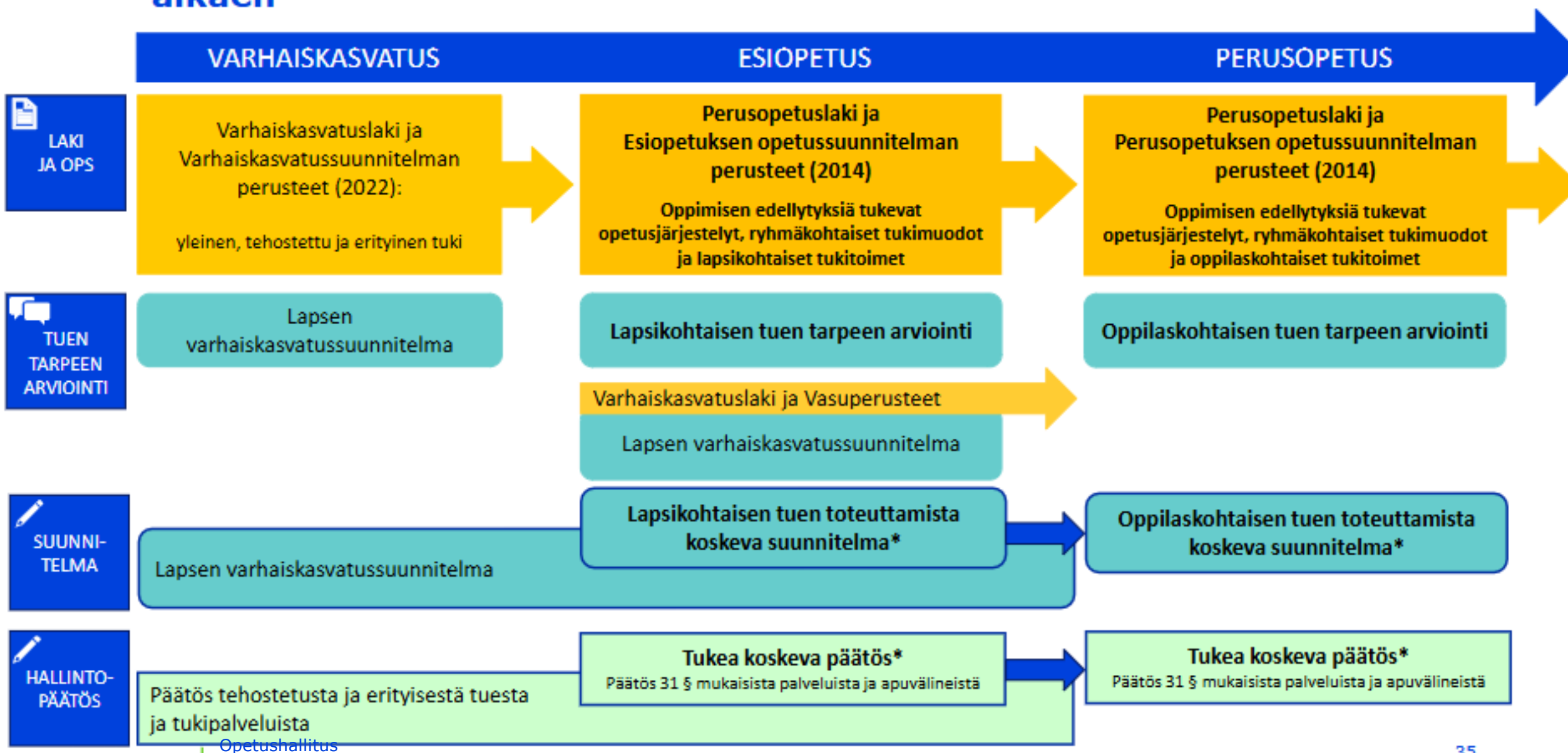
Sivistysjohdon verkosto

14.5.2025

Lucina Hänninen
Yksikön päällikkö, opetusneuvos
Perusopetus ja varhaiskasvatus -yksikkö

Oppilaan tuen tarpeisiin vastaaminen perusopetuksessa 1.8.2025 alkaen

*Tehostetun tuen oppimissuunnitelma, päätös erityisestä tuesta ja erityisen tuen HOJKS on saatettava perusopetuslain 4 a luvun mukaisiksi viimeistään 31.8.2026

Tuen järjestäminen vaatii suunnittelua ja johtamista

- Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, ryhmäkohtaiset tukimuodot sekä oppilaskohtaiset tukitoimet edellyttävät suunnitelmallista johtamista ja johtajuutta.
- Opetuksen järjestäjä ja rehtori vastaavat siitä, että tukitoimet, niiden resursointi, rakenteelliset ratkaisut, vastuut ja järjestelyt on tarkoituksenmukaisesti kirjattu paikalliseen opetussuunnitelmaan ja opetussuunnitelman mukaiseen lukuvuosisuunnitelmaan ja että tukitoimia toteutetaan suunnitelmallisesti.
- Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen, ryhmäkohtaisten tukimuotojen ja oppilaskohtaisten tukitoimien vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti.
- Jokaisen työntekijän vastuulla on johtaa omaa toimintaansa yhdessä sovittujen toimintaperiaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

MUUTAMA ESIMERKKI TOSIELÄMÄSTÄ: näin teemme oppimisen tukea

- Tommi Eränpalo, Sipoo
- Minna Rovio, Imatra
- Jussi Kainulainen ja Hanna Mettiäinen, Rovaniemi

KYSYMYKSIÄ, KESKUSTELUA!

Minkälaista toimeenpanon tukea edelleen tarvitaan? Kirjoita chattiin!

Koulutukset keväällä 2025

Esiopetuksen ops-perusteiden päivitystä kokonaisuutena käsittelevät webinaarit

- 4.3. klo 14–16.00 → tallenne katsottavissa 19.3. asti
- 10.3. klo 14–16.00 → tallenne katsottavissa 25.3 asti

Teemawebinaarit - vastataan myös aihetta käsitteleviin kysymyksiin

- 19.3. klo 14–15.30 - oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot esiopetuksessa
- 27.3. klo 14–15.30 - lapsikohtaiset tukitoimet, niiden tarpeen arviointi ja toteuttamisen suunnittelu
- 9.4. klo 14–15.30 - tukea koskeva päätös ja tiedonsiirto
- 24.4. klo 14–15.30 - esiopetuksen poikkeava järjestäminen, varhennettu oppivelvollisuus sekä perusopetuksen aloituksen aikaistaminen ja myöhentäminen
- 7.5. klo 14–15.30 - sairaalaopetus ja sairaalaopetuksen konsultaatiopalvelu sekä monialainen yhteistyö
- 21.5. klo 14–15.30 - valtionosuusrahoituksen muutokset ja kysymykset, joihin aiemmissa webinaareissa ei ole vastattu

Perusopetuksen ops-perusteiden päivitystä kokonaisuutena käsittelevät webinaarit

- 12.3. klo 14–16.00 → tallenne katsottavissa 27.3 asti
- 20.3. klo 14–16.00

Teemawebinaarit - vastataan myös aihetta käsitteleviin kysymyksiin

- 26.3. klo 14–15.30 - oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ja ryhmäkohtaiset tukimuodot
- 2.4. klo 14–15.30 - oppilaskohtaiset tukitoimet, niiden tarpeen arviointi ja toteuttamisen suunnittelu
- 10.4. klo 14–15.30 - tukea koskeva päätös, tiedonsiirto ja oppimisen arviointi
- 23.4. klo 14–15.30 - oppimäärästä poikkeaminen ja toiminta-alueittain järjestettävä opetus
- 8.5. klo 14–15.30 - sairaalaopetus ja sairaalaopetuksen konsultaatiopalvelu sekä monialainen yhteistyö
- 14.5. klo 14–15.30 – jaettu johtajuus ja toimintakulttuurin johtaminen sekä valtionosuusrahoituksen muutokset

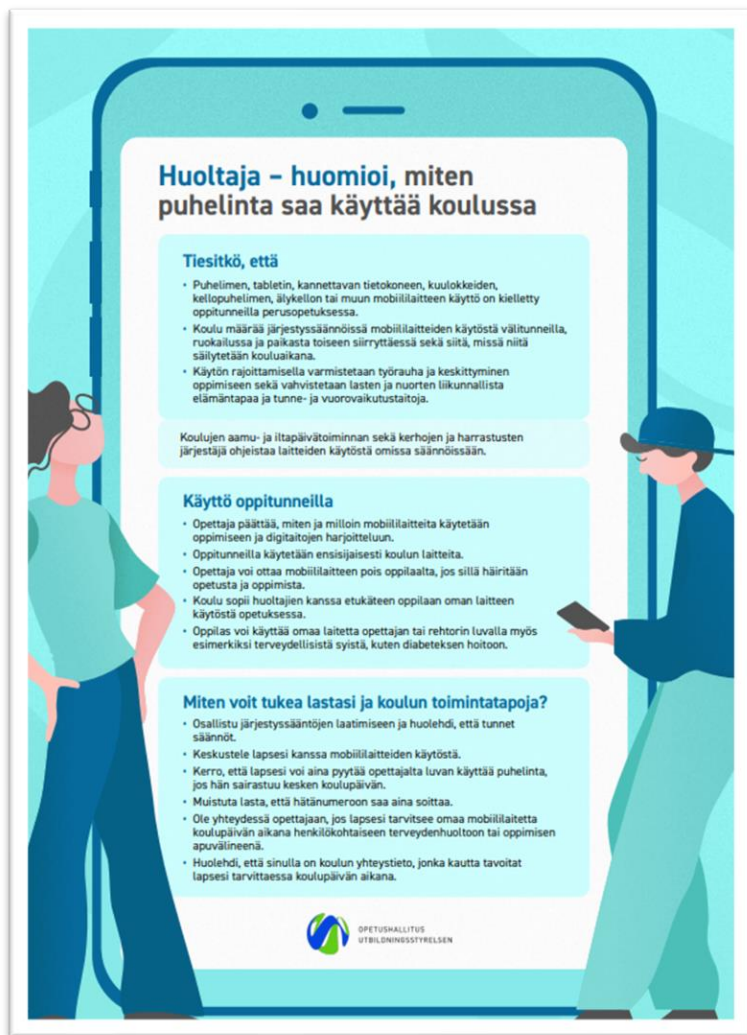
Webinaarien sisältöjä käsitellään videoissa, jotka julkaistaan Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki –sivustolla

Webinaarien sisältöjä käsitellään videoissa, jotka julkaistaan Oppimisen ja koulunkäynnin tuki –sivustolla

VESO-KOULUTUKSET SYKSYLLÄ 2025:

Uudistuva oppimisen tuki – Yhdessä kohti parempaa oppimista!

- Suuren kysynnän vuoksi Opetushallitus järjestää kolme samansisältöistä webinaaria tuen uudistukseen liittyen. Nämä webinaarit antavat perustietoa tuen uudistuksesta ja soveltuvat esimerkiksi koulujen aloituksen yhdeksi sisällöksi, jonka jälkeen aiheen käsittelyä voidaan jatkaa paikallisesti omin voimin.
- Koulutusten ajankohdat:
- Tiistai 5.8.2025 klo 10.00-12.00
- Keskiviikko 6.8.2025 klo 13.00-15.00 [webinaarin infisivulle](#)
- Torstai 7.8.2025 klo 13.00-15.00 [webinaarin infisivulle](#)

Ajankohtaisia teemoja

Opettaja päättää, milloin ja millä tavalla digitaalisia laitteita käytetään oppimiseen ja opetukseen

Puhelimien käytön rajoittamisella turvataan koulujen työrauhaa ja mahdollistetaan jokaisen keskittyminen oppimiseen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet velvoittavat, että kouluissa opetetaan uusien teknologioiden käyttöä digitalisoituvassa yhteiskunnassa toimimista varten.

- Digitaaliset laitteet ja palvelut ovat osa oppimisympäristöä.
- Digitaalista osaamista ja monilukutaitoa edistetään osana kaikkien aineiden opetusta.
- Jokaisella oppijalla on oikeus kehittää digitaalista osaamistaan ja hyödyntää digitaalisia laitteita oppimisessa.

Lailla turvataan myös oppilaiden digitaalisen osaamisen kehittyminen

Perusopetuslaki 29 §

"Oppilas ei saa käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnin aikana **lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen** taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon."

Lain perustelusta:

"Yhteiskunnan digitalisoitumisen myötä digitaalisen osaamisen merkitys kasvaa ja koulun tehtävä on huolehtia oppilaiden digitaitojen kehittymisestä.

Digitaalisten laitteiden ja palvelujen käytön tavoitteena on tukea opetussuunnitelman perusteiden tavoitteiden toteutumista."

Puhelimien käytön rajoittaminen: taustaa

Perusopetuslaissa tarkoitetun **opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta annetun valtioneuvoston asetuksen (422/2012)** 4 §:n 2 momentin mukaan oppilaita ohjataan ja kannustetaan omatoimiseen ja kriittiseen tiedonhankintaan ja heille annetaan valmiudet sitä edellyttävän tieto- ja viestintäteknologian käyttöön.

Lain perustelusta:

"Mobiililaitteiden käytössä perusopetuksessa tulee erottaa toisistaan kaksi eri käyttötapausta:

- osana opetussuunnitelman perusteiden mukaista opetusta tapahtuva laitteiden käyttö sekä
- opetustilanteessa tapahtuva opetukseen tai oppimiseen liittymätön laitteiden käyttö, joka on opetusta tai oppimista häiritsevää."

Digitaalinen osaaminen on osa sivistystä

Opetussuunnitelman mukaisia tavoitteita digitaalisen osaamisen kehittämiseksi on tarkennettuvuonna 2022 julkaistuilla **digitaalisen osaamisen kuvauksilla**, jotka konkretisoivat opetussuunnitelman tavoitteita ja muodostavat jatkumon koulutusasteiden yli.

- Hyvään digitaaliseen osaamiseen kuuluu myös kyky säädellä omaa digilaitteiden käyttöä.
- Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjä vastaa oppimiseen tarkoitetuista digitaalisista laitteista ja palveluista.

On huomattava, että voimassa olevan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden laatimisen jälkeen digitalisaation etenemisen myötä digitaitojen merkitys on entisestään kasvanut. Kyberturvallisuuteen ja muuhun digitaaliseen turvallisuuteen liittyvän osaamiseen tarve korostuu erityisesti. Myös mahdollisuudet hyödyntää digilaitteita oppimisen välineenä ovat monipuolistuneet

Opetuksen digitalisaatiota edistetään **Suomen digitaalisen kompassin** (valtioneuvoston selonteko) ja **Kasvatuksen ja koulutuksen digitalisaation linjausten 2027** (OKM) mukaisesti.

Koulutus on osa ympäröivää yhteiskuntaa. Teknologisen kehityksen kiihtyessä koulutuksen tavoitteena on vastata myös uusiin osaamistarpeisiin.

Koulutusjärjestelmä varmistaa, että digitalisaation edetessä muuttuvat osaamistarpeet huomioidaan kaikilla koulutusasteilla.

Uudet teknologiat, kuten tekoäly, ovat osa opetusta ja oppimista.

Opetushallitus suosittelee puhelimen käytön rajoittamista lakia laajemmin

Opetushallituksessa suositlemme, että koulut rajoittaisivat järjestyssäännöissään oppilaiden puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppituntien lisäksi myös opetuksettomana aikana.

- Suosituksemme on, että laitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan välitunneilla sekä paikasta toiseen siirryttäessä.
- Ruokailun osalta suositlemme kieltämään laitteiden käytön kokonaan.
- Opetuksen järjestäjät päättävät näistä kysymyksistä laatiessaan järjestyssääntöjään. Suositus koskee myös esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta.

Lisäksi suositlemme, että lasten puhelimet pysyvät esimerkiksi repuissa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerhojen ja Harrastamisen Suomen malliin liittyvän toiminnan aikana. Puhelinta saisi käyttää vain henkilöstön luvalla. Tästä määrätään toiminnan järjestäjien omissa säännöissä.

Tekoäly opetuksessa

- [Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa – lainsäädäntö ja suositukset | Opetushallitus](#)
- Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus ovat julkaisseet kansalliset suositukset tekoälyn käytöstä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa sekä vapaassa sivistystyössä. Kokonaisuus on laadittu vahvistamaan tekoälyyn liittyvää ymmärrystä ja tukemaan tekoälyn turvallista ja vastuullista käyttöä.
- Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa - lainsäädäntö ja suositukset materiaalin tavoitteena on auttaa varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä tekoälyyn liittyvän osaamisen kehittämisessä sekä edistää tekoälyn vastuullista, turvallista ja innovatiivista käyttöä. Kokonaisuus sisältää lainsäädännön pohjalta johdettavat velvoitteet sekä yleiset suositukset sekä niihin liittyvän taustamateriaalin. Kokonaisuus on laadittu opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen yhteistyönä ja se on osa Suomen Digitaalisen kompassin toimeenpanoa.

Opetushallitus päivitti varhaiskasvatuksen ohjetta uskonnollisista tilaisuuksista, yhteisistä juhlista ja katsomuskasvatuksesta

- Ohjeiden aihepiiriä koskeviin säädöksiin ei ole tullut muutoksia, mutta ohjeisiin on tehty täsmennyksiä ja täydennyksiä muun muassa eduskunnan perustuslakivaliokunnan mietintöjen ja ylimpien laillisuusvalvojien uusimpien ratkaisujen pohjalta. Ohjeissa on mm. otettu kantaa uskonnollisen tilan käyttöön juhlien pitopaikkana.
- Varhaiskasvatuksen ohjetta on myös täsmennetty katsomuskasvatuksen osalta uusimpien varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaisesti ja huomioiden lapsen edun ensisijaisuuden varhaiskasvatuksessa. Varhaiskasvatuksen ohjetta on tarkennettu lisäksi varhaiskasvatuksen henkilöstöltä saadun palautteen avulla mm. uudistamalla aiheiden järjestystä.
- On tärkeää muistaa, että yhteiset juhlalat ovat kaikille varhaiskasvatuksessa oleville lapsille tarkoitettuja sekä se, että juhlien vietossa tulee ottaa huomioon lapsiryhmään kuuluvien lasten moninaiset kulttuuritaustat.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivitystyö alkoi Opetushallituksessa

- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteita on tarpeen uudistaa, sillä lakimuutosten myötä varhaiskasvatuksesta poistuu velvoitteet laatia paikallisia varhaiskasvatussuunnitelmia. Jatkossa tehtävämme on ohjata entistä vahvemmin paikallista työtä.
- Kuulemistilaisuuksia järjestetään keväällä 2025
- Päivitetyt perusteluonnokset julkaistaan lausuntopalvelussa syksyllä 2025
- Valmiit perusteet julkaistaan ePerusteet-palvelussa vuoden 2025 loppuun mennessä
- Päivitetyt perusteet otetaan varhaiskasvatuksessa käyttöön 1.1.2026.
- Perusteiden toimeenpanon tueksi henkilöstölle järjestetään koulutusta ja tukimateriaalien päivitystyö alkaa. Varhaiskasvatuksen järjestäjien ja palveluntuottajien on tärkeää huolehtia, että henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua kuulemisiin ja koulutuksiin päivitystyön ja toimeenpanon aikana.

Perusopetukseen lisää aikaa opiskella äidinkieltä ja kirjallisuutta sekä matematiikkaa

- Perusopetuksen tuntijakoasetukseen ja perusopetusasetukseen tehdyt muutokset tulevat voimaan 1.8.2025 ja niiden perusteella lisätään
 1. äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineeseen 1 vuosiviikkotunti vuosiluokalle 1 tai 2 ja 1 vuosiviikkotunti vuosiluokalle 3, 4, 5 tai 6
 2. matematiikkaan 1 vuosiviikkotunti vuosiluokalle 1 tai 2.
- Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään paikallisesta tuntijaosta ja uusien tuntien sijoittumisesta eri vuosiluokille. Mikäli tuntijakoon halutaan tehdä samaan aikaan muita muutoksia, noudatetaan paikallista tuntijakoa, jossa on otettu huomioon kunkin vuosiluokan keskimääräinen tuntimäärä (Perusopetusasetuksen 3 §:n mukaan) sekä vähimmäistuntimäärän kertyminen tuntijaon mukaisesti.
- Perusopetukseen lisää aikaa opiskella äidinkieltä ja kirjallisuutta sekä matematiikkaa | Opetushallitus

TULOSSA

- Liikunnallisen elämäntavan edistäminen perusopetuksessa –perustemuutos voimaan 1.8.2026
- Hallituksen puoliväliriihi:

Hallitus tukee 8 miljoonalla eurolla opetuksen järjestäjien edellytyksiä vahvistaa suomi ja ruotsi toisena kielenä -oppimäärää koskevan opetuksen vaikuttavuutta ja varmistaa opetuksen kohdentamisen siitä hyötyville oppilaille.

Valmistavan opetuksen lisäopetukseen kohdennetaan 13,8 miljoonaa euroa vuodesta 2026 alkaen. Rahoituksella mahdollistetaan valmistavan opetuksen jatkuminen kahden lukuvuoden ajan tilanteissa, joissa se arvioidaan tarpeelliseksi oppilaan riittävien kielellisten valmiuksien varmistamiseksi.

Syksyn kokousajat

- ke 10.9.2025 klo 15.00-16.00
- ke 12.11.2025 klo 15.00-16.00.

Johtamisen foorumi 11.6. Tervetuloa!

OHJELMA

8.30–9.30 Ilmoittautuminen ja aamiainen

Tule ajoissa ja nauti kiireetön aamiainen kauniissa Paasiravintolassa!

9.30–9.45 Tervetuloa!

pääjohtaja Minna Kelhä, Opetushallitus

9.45–10.45 Oppimisen edellytyksiä tukevat järjestelyt ja hyvinvointia edistävä pedagogiikka

professori Kirsi Pyhälto, Helsingin yliopisto

10.45–11.00 Tauko

11.00–12.00 Moderni työyhteisökulttuuri ja sen johtaminen

aineettoman pääoman johtamisen professori Anu Puusa, UEF Business School

12.00–13.00 Lounas

13.00–14.30 Oppimisen ja koulunkäynnin tuen ja toimintakulttuurin johtaminen.

Mitä oppimisen ja koulunkäynnin tuki tarkoittaa rehtorin työn ja johtamisen näkökulmasta?

Mikä muuttuu, mikä säilyy ennallaan ja mistä on aika luopua?

opetusneuvos Tiina Luomanen ja opetusneuvos Jukka Vetoniemi, Opetushallitus

14.30–15.00 Iltapäiväkahvi

15.00–15.45 **Perusopetuslain muutokset:** Puhelimen ja muiden mobiililaitteiden käytön rajoitus, Aluehallintoviraston valvontaoikeus, liikunnallinen elämäntapa ja säädöstekniset muutokset.juristi Olli Korhonen, Opetushallitus

15.45–16.00 Kiitos, hyvää kesää ja tapaamisiin!

Päätössanat johtaja Jarkko Niiranen ja opetusneuvos, yksikön päällikkö Lucina Hänninen

Ilmoittautuminen:

[Johtamisen foorumi - Perusopetuksen johtamisen ja kehittämisen paikka](#)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos ja hyvää kesää!

Lucina Hänninen

Opetusneuvos, perusopetus ja varhaiskasvatus -yksikön päällikkö

Opetushallitus

PL 380 (Hakaniemenranta 6), 00531 Helsinki

Puh. 0295 331755, 050 4752 802

lucina.hanninen@oph.fi

